

RIIHIMÄKI

KEVÄTRETKI 18.5.2017

LYHYT HISTORIAKATSAUS

Kevätretken lähtö- ja paluupaikka 18.5.2017

- **Klo 8.30** Kiasman edestä
Toreniuksen
tilausajobussilla
- Bussissa arpojen myyntiä a
5.-/kpl tasaraha toivottava
- Paluu klo **18.30**

EKOKEM/Fortum

Aluksi esittely ja aamukahvit

Oy Suomen Ongelmajäte-
Finlands Problemafäll Ab
perustettiin 20.6.1979

Laitoskierrros,

Huom: Laitoskierrros ei sovellu
liikuntarajoitteisille,
koska kävelyä
teollisuusalueella yhteensä sat-
oja metrejä ja matkalla on
noin 50 askelman portaat,
jotka kuljetaan ylös ja alas.

Laitoskierrroksen jälkeen
jatkamme matkaa lounaalle

• Suomen lasimuseo vuodesta 1981

Riihimäen Lasin kristallitehdas ja hiomo ns. "Alatehdas"

- MUSEON SUUNNITTELI AKATEEMIKKO TAPIO WIRKKALA
- BUFFEELOUNAS LASIMUSEON KAHVILASSA
- PERUSNÄYTTELYN OPASTETTU KIERROS KLO 13.30 KESTO N. 1 H
- PERUSNÄYTTELYN LISÄKSI:
 - "SATA LASISSA" 100 VUOTTA – 100 ESINETTÄ, SUURI SALISSA
 - "TAUSTALLA ERKKI VESANTO", III KERROKSESSA
 - "SAULI SUOMELA, PENTAGON DESIGN", PARVELLA
-

Suomen metsästysmuseo

- 1980 PERUSTETTIIN SUOMEN METSÄSTYSMUSEOYHDISTYS, NYKYISIN SUOMEN METSÄSTYSMUSEO RY.
- 1990 VALMISTUI RIIHIMÄEN KAUPUNGIN RAKENNUKSENA 1400 M² MUSEORAKENNUS, JONKA SUUNNITTELI PROF OSMO LAPPO
- TOIMINTA RAHOITETAAN PÄÄOSIN METSÄSTYSKORTTITULOILLA
- "SUOMENPEURA" ON SUOMEN 100 V JUHLANÄYTTELY

Malja keväälle ja arpajaiset

- Paikkana metsästysmuseon piha-alue, jossa nuotiokota ja aitta
- Iltapäiväkahvit **Ullan Pakarissa**
- Lopuksi poiketaan **Havi Outlet** myymälässä

AIKA	PAIKKA	Huom
8.30	Lähtö Kiasman edestä Toreniuksen bussilla	
9.30	Ekokem, aamukahvi ja laitoskierros	50 porrasaskelmaa
12.30	Lounas Lasimuseon kahvilassa	
13.30	Suomen Lasimuseo (opastus halukkaille)	3 näyttelyä
13.30	Suomen Metsästysmuseumo	Suomenpeura
16.00	Malja keväälle metsästysmuseumon maastossa	arpajaiset
16.30	Ullan Pakarissa iltapäiväkahvit	
17.00	Havi Outlet myymälä	
17.30	Lähtö kotimatalle	

RIIHIMÄEN HISTORIAA

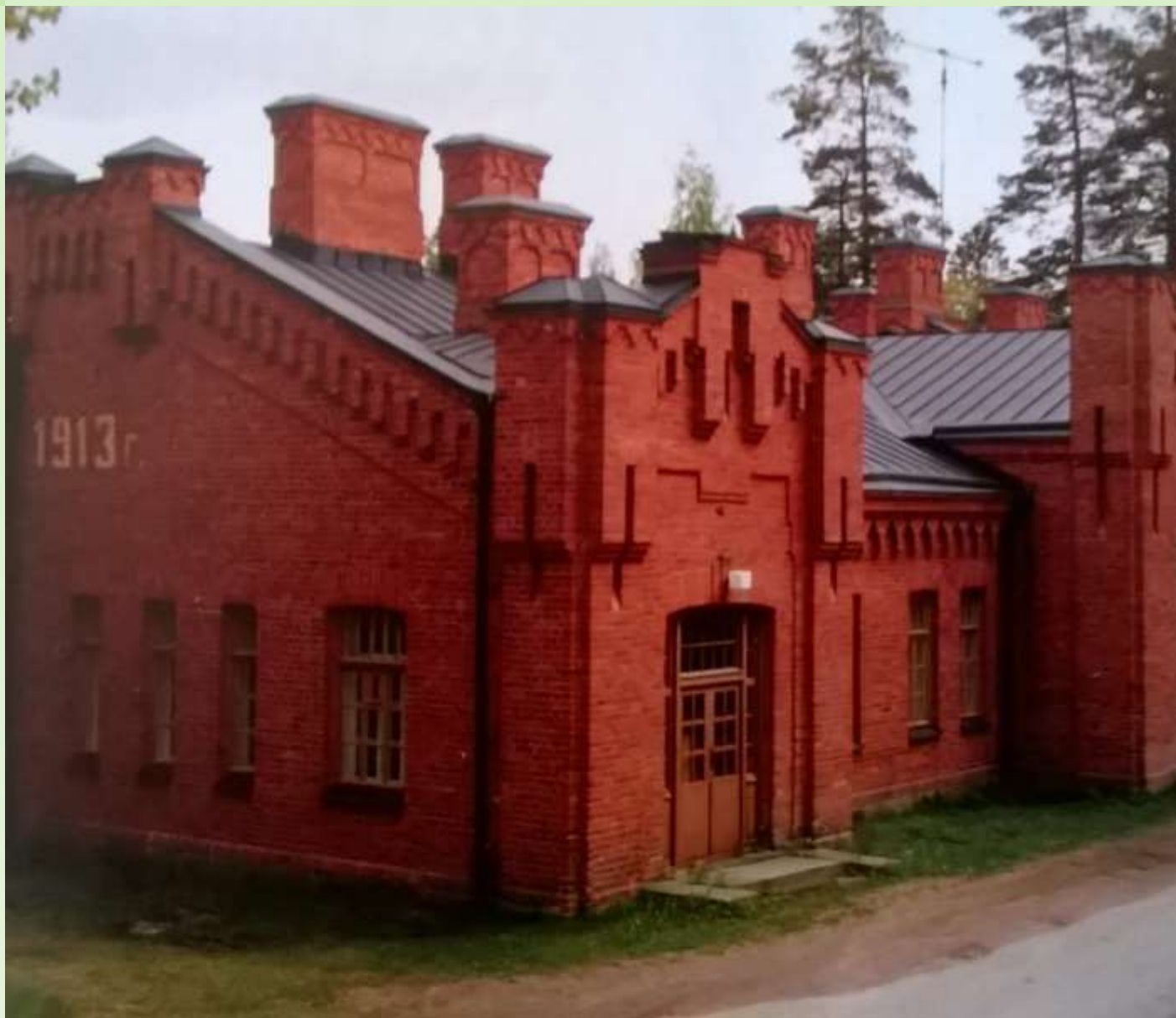
- Ennen rautatien rakentamista alue olin Hausjärven länsipuolen harvaan asuttua takamaata.
- Helsinki-Hämeenlinna rautatien rakentaminen, valmistui 1862
- Riihimäki-Pietari rautatien rakentaminen, valmistui 1870
- Suomen ensimmäinen risteysasema, jonka nimeksi tuli Riihimäki aseman lähellä (nykyinen rautatiepuisto) mäellä kököttävän riihen mukaan.
- Aseman seudulle kohosi veturi- ja vaunutalleja, tavaramakasiineja, halkoliitereitä sekä vesitorni.
- Aseman ympäristöön syntyi myös taajamatyyppistä asutusta.
- Kouluntoimen pisti alulle entinen kaartin kirjuri ja kellonsoittaja Stenfors 1876.
- Nykyinen kivinen asemarakennus on vuodelta 1935.

Riihimäen historia; teollisuuden ensi askeleet

- Nuori apulaispappi Hjalmar Gabriel Brander osti 1889 Santamäen kartanon ja ryhtyi maanviljelijäksi
 - Hänen ensimmäinen teollinen laitos oli Santamäen yksiraaminen saha 1890
 - Kesijärvelle höyrystysaaha 1899 ja Santamäkeen tiilitehdas 1907.
 - Riihimäelle saha ja lautatarha 1904
 - Brander muutti nimensä 1906 Paloheimoksi, rakensi kapearaitaisen rautatien Kesijärven rannasta Santamäen kautta Riihimäen asemalle. Rata valmistui syksyllä 1907. Aluksi hevosvetoinen, koneellinen käyttö 1911.
 - Pääasiassa tavaraliikenteelle tehty rata palveli myös matkustajia. Vuonna 1919 kirjattiin matkustajamääräksi lähes 68 000. Liikenne päättyi 1.2.1952.
 - Näin sai alkunsa HG Paloheimo Oy

Riihimäen historia; teollisuuden ensi askeleet

- Riihimäen lasitehdas perustettiin 1910
- Mikko Adolf Kolehmainen tuli osakkaaksi ja tehtaan johtajaksi tietotaitoneen Karhulan lasitehtaalta.
- Muutaman vuoden kuluessa tuotanto oli mittavaa käsittäen puhallettua talouslasia, pullo- ja pakkauslasia, ikkunalasia sekä kristallilasia.
- Riihimäen Lasi Oy:n tuotanto loppui 1970 luvulla. Syinä mm. öljykriisi ja lasikaupan vapautuminen

Riihimäen varuskunta

- Varuskunta perustettiin 26.11.1910
- Varuskunta kuului Pietarin suojaksi rakennettuun varuskuntien ja linnoitusten ketjuun.
- Viestijoukkojen koulutuspaikaksi se tuli joulukuussa 1944.
- Kuvan rakennuksessa viestimuseo

Riihimäen keskusvankila

- Perustettu 1929 varavankila
- 1939 keskusvankilaksi
- Puusepän- ja metallitöitä
- 80% tilaustöitä

Riihimäki

- Kansakoulu (Rautatien koulu)1879
- Kirkko 1905
- Oppikoulu 1905 (viinavoittovaroilla)
- Sortavalan tyttölyseo 1944 Riihimäelle
- Asemakaava 1916
- Kauppala 1922
- Oma vaakuna 1937
- Kaupunki 1960-
- Asukkaita vajaa 30 000

Riihimäen kauppala 1939

- Pienoismalli Riihimäen kirjastossa
- Häme-teko 2003
- Hämeen heimoliitto ry

Riihimäen historiaa ja teollisuutta

- **Havin kynttilätehdas:** Anton Alfthan aloitti kynttilöiden valamisen Karjalankannaksen Johanneksen kylässä 1829, muutti tehtaan 1839 Viipurin Havin kaupunginosaan, josta sai nimensä. Konkurssiin 1866, Hagman&Co osti pesältä kynttilä- ja saippuatehtaan ja Pantsarlahden olutpanimon. Muutti Riihimäelle talvisodan syttyessä. Jonkun aikaa ruotsalaisomistuksessa mutta vuodesta 2004 Suomen Kerta Oy:llä.
- **Sako Oy** (=Suojeluskuntain Ase- ja Konepaja Oy) perustettiin 1921 ja tehdas aloitti Riihimäellä 1927, kuuluu nykyisin Beretta Holdingiin.
- **Suomen Höyhen**, perheyriitys 1936, perustaja Marius Pedersen, jonka liikeidea syntyi, kun vaimo pesi höyheniä saunassa. Nimi vuodesta 2004 Joutsen Finland Oy
- **RTV:n** eli Riihimäen tapetti ja värin perusti 1951 Karl Gustav Lindblom (Väri Kalle)
- **Valion** "Herajoen suurmeijeri" käynnistyi 1967

Riihimäki, muita tunnettuja henkilöitä

- Veikko Sinisalo, syntynyt Riihimäellä
 - Maija Isola, Arolammin Isolan kartanosta
 - Pekka Autiovuori
 - Anita Hirvonen
 - Aku Hirviniemi
 - Erkki Junkkarinen
 - Iiro ja Jukka Viinanen
-
- Tämän esityksen pääasiallinen tietolähde: *Kotiseutumme Riihimäki, 2010*